

Закон о организацији и надлежности државних органа у сузбијању организованог криминала, корупције и других посебно тешких кривичних дела

Закон је објављен у "Службеном гласнику РС", бр. 42/2002, 27/2003, 39/2003, 67/2003, 29/2004, 45/2005, 61/2005 и 72/2009 (погледај и чл. 32, 33. и 34). Види: Решење УС РС IY бр. 166/2003 - 60/2003. Види: чл. 69. Закона - 58/2004-1. Види: Одлуку УС РС, IY бр. 166/2003 - 51/2009-81.

I. УВОДНЕ НАПОМЕНЕ

Члан 1.

Овим законом уређује се образовање, организација, надлежност и овлашћења државних органа и посебних организационих јединица државних органа, ради откривања, кривичног гоњења и суђења за кривична дела одређена овим законом.

Члан 2.

Овај закон се примењује ради откривања, кривичног гоњења и суђења за:

- 1) кривична дела организованог криминала,
- 2) кривична дела против уставног уређења и безбедности Републике Србије (чл. 310. до 312. Кривичног законика),
- 3) кривична дела против службене дужности (чл. 359, 366, 367. и 368. Кривичног законика), када је окривљени, односно лице којем се даје мито, службено или одговорно лице које врши јавну функцију на основу избора, именовања или постављења од стране Народне скупштине, Владе, Високог савета судства или Државног већа тужилаца,
- 4) кривично дело злоупотреба службеног положаја (члан 359. став 3. Кривичног законика), када вредност прибављене имовинске користи прелази износ од 200.000.000 динара,
- 5) кривично дело међународни тероризам и кривично дело финансирање тероризма (чл. 391. и 393. Кривичног законика),
- 6) кривично дело прања новца (члан 231. Кривичног законика), ако имовина која је предмет прања новца потиче из кривичних дела из тач. 1), 3), 4) и 5) овог члана,
- 7) кривична дела против државних органа (члан 322. ст. 3. и 4. и члан 323. ст. 3. и 4. Кривичног законика) и кривична дела против правосуђа (чл. 333. и 335, члан 336. ст. 1, 2. и 4. и чл. 336б, 337. и 339. Кривичног законика), ако су извршена у вези са кривичним делима из тач. 1) до 6) овог члана.

Члан 3.

Организовани криминал у смислу овог закона представља вршење кривичних дела од стране организоване криминалне групе или њених припадника.

Под организованом криминалном групом из става 1. овог члана подразумева се група од три или више лица, која постоји одређено време и делује споразумно у циљу вршења једног или више кривичних дела за која је прописана казна затвора од четири године или тежа казна, ради стицања, посредно или непосредно, финансијске или друге користи.

II. ОРГАНИЗАЦИЈА И НАДЛЕЖНОСТ ДРЖАВНИХ ОРГАНА У СУЗБИЈАЊУ ОРГАНИЗОВАНОГ КРИМИНАЛА

1. Тужилаштво за организовани криминал

Члан 4.

За поступање у предметима кривичних дела из члана 2. овог закона, надлежно је Тужилаштво за организовани криминал.

Ако овим законом није другачије одређено, на Тужилаштво за организовани криминал примењују се одредбе закона којим се уређује јавно тужилаштво.

Члан 5.

Радам Тужилаштва за организовани криминал руководи Тужилац за организовани криминал (у даљем тексту: Тужилац).

Приликом предлагања кандидата за Тужиоца, односно избора заменика Тужиоца, предност имају кандидати који поседују потребна стручна знања и искуство из области борбе против организованог криминала и корупције.

Члан 6.

- брисан -

Члан 7.

- брисан -

Члан 8.

Републички јавни тужилац може, на предлог Тужиоца, да упути у Тужилаштво за организовани криминал, заменика јавног тужиоца, уз његову писмену сагласност.

Упућивање из става 1. овог члана траје најдуже четири године, а може бити продужено одлуком Републичког јавног тужиоца, на предлог Тужиоца, уз писмену сагласност упућеног заменика јавног тужиоца.

Члан 9.

Ако је то потребно ради вођења кривичног поступка, Тужилац може од државног органа или организације да затражи упућивање запосленог на рад у Тужилаштво за организовани криминал.

Руководилац органа или организације дужан је да без одлагања одлучи о захтеву Тужиоца из става 1. овог члана.

Упућивање на рад из става 1. овог члана врши се уз сагласност запосленог и траје најдуже годину дана.

2. Служба за сузбијање организованог криминала

Члан 10.

Ради обављања полицијских послова у вези са кривичним делима из члана 2. овог закона, образује се у оквиру министарства надлежног за унутрашње послове Служба за сузбијање организованог криминала (у даљем тексту: Служба).

Служба поступа по захтевима Тужиоца, у складу са законом.

Министар надлежан за унутрашње послове, уз прибављено мишљење Тужиоца, поставља и разрешава старешину Службе и доноси акт којим ближе уређује рад Службе, у складу са законом.

Министар надлежан за унутрашње послове може одредити да у спречавању и откривању кривичног дела тероризма учествује организациона јединица министарства надлежног за унутрашње послове - Жандармерија.

Члан 11.

Сви државни органи и организације дужни су да на захтев Службе или Тужиоца:

- 1) без одлагања омогуће употребу сваког техничког средства којим располажу;
- 2) обезбеде благовремено одазивање сваког свог припадника, односно запосленог, укључујући и старешине органа или организације, ради давања обавештења и саслушања, односно испитивања у својству осумњиченог или сведока;
- 3) без одлагања предају Служби или Тужиоцу свако писмено или други доказ који поседују, или на други начин саопште информације које могу да помогну у расветљавању кривичних дела из члана 2. овог закона.

Ако полиција у преткривичном поступку дође до сазнања да се припрема или да је учињено кривично дело из члана 2. овог закона или у вези са спречавањем или откривањем тих кривичних дела предузме неку службену радњу, дужна је да о томе одмах обавести Службу и Тужиоца.

Тужилац може захтевати да полиција предузме одређене мере или радње у датом року и да га о томе одмах обавести.

О непоступању или неблаговременом поступању полиције, Тужилац ће обавестити министра надлежног за унутрашње послове и Владу.

3. Посебна одељења надлежних судова

Члан 12.

За поступање у предметима кривичних дела из члана 2. овог закона надлежан је Виши суд у Београду, као првостепени, за територију Републике Србије.

За одлучивање у другом степену у предметима кривичних дела из члана 2. овог закона надлежан је Апелациони суд у Београду.

Сукоб надлежности између редовних судова за поступање у предметима кривичних дела из члана 2. овог закона решава Врховни касациони суд.

Одредба става 3. овог члана примењује се и у случају сукоба надлежности између Посебног одељења за поступање у кривичним делима из члана 2. овог закона Вишег суда у Београду и других одељења и већа тога суда.

Члан 13.

У Вишем суду у Београду образује се Посебно одељење за поступање у предметима кривичних дела из члана 2. овог закона (у даљем тексту: Посебно одељење Вишег суда).

Радам Посебног одељења Вишег суда руководи председник Посебног одељења Вишег суда.

Председника Посебног одељења Вишег суда поставља председник Вишег суда у Београду из реда судија распоређених на рад у Посебно одељење Вишег суда, на време од четири године. Председник Посебног одељења Вишег суда мора имати најмање 10 година професионалног искуства у области кривичног права.

Судије у Посебно одељење Вишег суда распоређује председник Вишег суда у Београду, на време од шест година, уз њихову писмену сагласност. Судија Посебног одељења Вишег суда мора имати најмање осам година професионалног искуства у области кривичног права.

Изузетно од одредаба Закона о судијама, Високи савет судства може упутити судију из другог суда на рад у Посебно одељење Вишег суда, на време од шест година, уз његову писмену сагласност. Судија који се упућује мора испуњавати услове из става 4. овог члана.

Приликом распоређивања, односно упућивања у Посебно одељење Вишег суда, предност имају судије које поседују потребна стручна знања и искуство из области борбе против организованог криминала и корупције.

Председник Вишег суда у Београду ближе уређује рад Посебног одељења Окружног суда.

Члан 14.

У Апелационом суду у Београду образује се Посебно одељење за поступање у предметима кривичних дела из члана 2. овог закона (у даљем тексту: Посебно одељење Апелационог суда).

Радам Посебног одељења Апелационог суда руководи председник Посебног одељења Апелационог суда.

Председника Посебног одељења Апелационог суда поставља председник Апелационог суда у Београду из реда судија распоређених на рад у Посебно одељење Апелационог суда, на време од четири године. Председник Посебног одељења Апелационог суда мора имати најмање 12 година професионалног искуства у области кривичног права.

Судије у Посебно одељење Апелационог суда распоређује председник Апелационог суда у Београду, на време од шест година, уз њихову писмену сагласност. Судија Посебног одељења Апелационог суда мора имати најмање 10 година професионалног искуства у области кривичног права.

Изузетно од одредаба Закона о судијама, Високи савет судства може упутити судију из другог суда на рад у Посебно одељење Апелационог суда, на време од шест година, уз његову писмену сагласност. Судија који се упућује мора испуњавати услове из става 4. овог члана.

Приликом распоређивања, односно упућивања у Посебно одељење Апелационог суда, предност имају судије које поседују потребна стручна знања и искуство из области борбе против организованог криминала и корупције.

Председник Апелационог суда у Београду ближе уређује рад Посебног одељења Апелационог суда.

4. Посебна притворска јединица

Члан 15.

У Окружном затвору у Београду образује се посебна притворска јединица за издржавање притвора одређеног у кривичном поступку за кривична дела из члана 2. овог закона (у даљем тексту: Посебна притворска јединица).

Министар надлежан за правосуђе ближе уређује организацију, рад и поступање са притвореницима у Посебној притворској јединици, у складу са Закоником о кривичном поступку и Законом о извршењу кривичних санкција.

IIа ПОСЕБНА ОВЛАШЋЕЊА НАДЛЕЖНИХ ДРЖАВНИХ ОРГАНА У КРИВИЧНОМ ПОСТУПКУ ЗА КРИВИЧНА ДЕЛА ОРГАНИЗОВАНОГ КРИМИНАЛА

Члан 15а

За кривична дела из члана 2. овог закона примењују се одредбе главе XXIXа Законика о кривичном поступку, ако овим законом није друкчије одређено.

У поступку за кривична дела из члана 2. овог закона, у првом степену суди веће састављено од тројице судија, а у другом степену веће састављено од пет судија.

Члан 15б

- престао да важи -

Члан 15в

- брисан -

Члан 15г

- брисан -

Члан 15д

- брисан -

Члан 15ђ

- брисан -

Члан 15е

- брисан -

Члан 15ж

Тужилац, окривљени и његов бранилац и оштећени и његов пуномоћник могу предлагати нове доказе најкасније до истека рока од 30 дана од дана доношења решења о спровођењу истраге.

По истеку рока из става 1. овог члана истражни судија Посебног одељења Вишег суда на завршној седници за евидентирање доказа сачињава записник о доказима који ће се извести током спровођења истраге. На овој седници морају се истаћи и у записнику евидентирати и сви процесни и други приговори који се односе на ту фазу кривичног поступка.

Изузетно, ако докази или разлози за процесне или друге приговоре до истека рока из става 1. овог члана, односно завршне седнице за евидентирање доказа нису постојали или се за њих очигледно није могло знати, нови докази се могу предлагати или приговори истицати најкасније до закључења истраге, о чему истражни судија Посебног одељења Вишег суда одлучује решењем.

Члан 15з

Право на разгледање списка може се користити од момента доношења решења о спровођењу истраге.

Истражни судија Посебног одељења Вишег суда може решењем одлучити да се право из става 1. овог члана користи од момента кад су саслушани сви осумњичени обухваћени захтевом за спровођење истраге.

Против решења из става 2. овог члана може се изјавити приговор председнику Посебног одељења Вишег суда, који је дужан да решење по приговору донесе у року од 48 часова.

Члан 15и

О току главног претреса води се аудио и видео запис који садржи целокупан ток претреса, као и записник у писаној форми у који се уносе подаци о почетку и закључењу претреса, присутним учесницима и изведеним доказима, као и решења председника већа о управљању поступком.

Аудио запис из става 1. овог члана транскрипује се у року од 72. часа и представља саставни део записника вођеног у писаној форми.

Аудио запис, видео запис и транскрипт чувају се као и записник сачињен у писаној форми.

Члан 15ј

Истражни судија Посебног одељења Вишег суда, односно председник већа Посебног одељења Вишег суда може вештаку, односно судском преводиоцу или тумачу одредити награду до двоструког износа награде предвиђене за вештачење, односно превођење или тумачење у другим кривичним стварима.

Члан 15к

Истражни судија Посебног одељења Вишег суда, односно председник већа Посебног одељења Вишег суда, дужан је да одреди рок у коме се мора спровести потребно вештачење и доставити налаз и мишљење.

Рок из става 1. овог члана не може бити дужи од 90 дана.

У случају прекорачења рока из става 2. овог члана истражни судија Посебног одељења Вишег суда, односно председник већа Посебног одељења Вишег суда казниће новчано лице коме је вештачење поверено, и то:

- 1) правно лице - новчано до 500.000 динара;
- 2) одговорно лице у правном лицу - новчано до 100.000 динара;
- 3) физичко лице (вештака) - новчано до 100.000 динара.

О изреченим новчаним казнама из става 3. овог члана води се евиденција у Посебном одељењу Вишег суда.

У случају поновног прекорачења рока у току исте календарске године, поред изречене новчане казне, председник Посебног одељења Вишег суда може предложити министру надлежном за правосуђе управну меру брисања са списка вештака, са привременом забраном бављења вештачењем у трајању од три године.

Члан 15л

Одредбе члана 15к овог закона сходно се примењују и на судске преводиоце и тумаче.

Судски преводилац или тумач, у случају прекорачења рока из члана 15к став 2. овог закона, казниће се новчано до 100.000 динара.

Члан 15љ

Ако није могуће обезбедити присуство сведока, вештака или оштећеног на главном претресу, њихово испитивање може се вршити путем видео конференцијске везе.

Саслушање сведока, вештака или оштећеног на начин из става 1. овог члана може се обавити и путем међународне кривичноправне помоћи.

Члан 15м

На образложени предлог заинтересованог лица, суд може одлучити о заштити личних података сведока или оштећеног.

III. ПОДАЦИ О ИМОВНОМ СТАЊУ

Члан 16.

Лица која врше функцију, односно обављају послове и задатке у државним органима и посебним организационим јединицама из овог закона, дужна су да пре ступања на функцију, односно рад, доставе Агенцији за борбу против корупције, у писаној форми, потпуне и тачне податке о својој имовини и имовини свог брачног друга, крвних сродника у правој линији, а у побочној до трећег степена крвног сродства и у тазбинском сродству до другог степена.

Евидентирање и проверу података из става 1. овог члана врши Агенција за борбу против корупције, у складу са посебним законом.

Безбедносне провере лица из става 1. овог члана врши министарство надлежно за унутрашње послове, Безбедносно-информативна агенција и Војно-безбедносна агенција. Безбедносне провере могу се обавити без знања тих лица пре ступања на рад, односно функцију, током вршења функције, односно обављања послова, као и годину дана по престанку вршења функције, односно обављања послова.

Начин обављања безбедносних провера из става 3. овог члана, као и евидентирање прикупљених података, уређује се актом Владе.

Подаци из ст. 1. и 3. овог члана су службена тајна.

IV. ЧУВАЊЕ СЛУЖБЕНЕ ТАЈНЕ

Члан 17.

Сва лица која извршавају послове и задатке у оквиру надлежности државних органа у сузбијању кривичних дела из члана 2. овог закона, дужна су да податке и сазнања до којих дођу приликом обављања тих послова и задатака чувају као службену тајну.

Тужилац, председник Посебног одељења Вишег суда, председник Посебног одељења Апелационог суда и старешина Службе ближе уређују чување службене тајне у вези са радом организационих јединица којима руководе.

V. ПЛАТЕ И ДРУГА ПРАВА ПО ОСНОВУ РАДА

Члан 18.

Лица која обављају послове и задатке у државним органима посебним организационим јединицама из овог закона имају право на плату која не може бити већа од двоструког износа плате коју би остварила лица запослена на одговарајућим пословима и задацима у Тужилаштву за организовани криминал, Вишем суду у Београду, Апелационом суду у Београду, министарству надлежном за унутрашње послове и Окружном затвору у Београду.

Плате лица из става 1. овог члана уређује Влада.

Члан 19.

Судије распоређене у Посебно одељење Вишег суда и Посебно одељење Апелационог суда, Тужилац и његови заменици, имају право на стаж осигурања који се рачуна са увећаним трајањем, и то тако што се 12 месеци проведених на раду у посебним одељењима судова, односно Тужилаштву за организовани криминал рачуна као 16 месеци стажа осигурања.

VI. СРЕДСТВА ЗА РАД

Члан 20.

Министарство надлежно за правосуђе обезбеђује одговарајуће просторије и све друге техничке услове потребне за ефикасан и безбедан рад Тужилаштва за организовани криминал Посебног одељења Вишег суда, Посебног одељења Апелационог суда и Посебне притворске јединице.

Члан 21.

Средства за рад Тужилаштва за организовани криминал, Посебног одељења Вишег суда, Посебног одељења Апелационог суда, Службе и Посебне притворске јединице обезбеђују се у буџету Републике Србије.

VII. ПРЕЛАЗНА И ЗАВРШНА ОДРЕДБА

Члан 22.

Кривични поступци за кривична дела из члана 2. овог закона у којима је оптужница ступила на правну снагу до дана ступања на снагу овог закона окончаће се пред судовима који су били стварно и месно надлежни пре ступања на снагу овог закона.

Члан 23.

Овај закон ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у "Службеном гласнику Републике Србије", а одредбе члана 12. став 2. и члана 14. овог закона примењиваће се почев од 1. јануара 2010. године.

До 1. јануара 2010. године за одлучивање у другом степену у предметима кривичних дела из члана 2. овог закона примењиваће се одредбе Закона о уређењу судова